

فرصت از دست نرود!

پویاجیل عاملی

به‌نظر می‌رسد سرعت وقایع اقتصادی کشور بیش از پیش‌بینی‌های رسمی باشد. این اتفاقات به‌خصوص برای مردم دور از مرکز قدرت جغرافیایی و سیاسی، بسی در داو تر و غیر قابل تحمل تر شده‌است. آن شهروندی که در فلان شهر کوچک؛ فرسنگ‌ها دور از پایتخت است، کجا قادر بوده دسترسی به بازار ارز و طلا و بورس داشته باشد تا بتواند اندکی سرمایه‌ناچیز خود را حفظ کند؟

تورم و کاهش قدرت خرید کم‌سابقه ماه‌های اخیر، ابتدا زندگی این گروه را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد که سیاست‌گذار ابزار کمتری را برای محافظت از آنها تعریف کرده است. در عین حال که برنامه‌های حمایتی که به نام این گروه تعریف می‌شود مانند ارز ۴۲۰۰ تومانی فروردین ماه تنها رانتهی می‌شود برای گروه‌های ذی‌نفوذ یا یارانه‌ای می‌شود برای اقشار مرفه‌تر جامعه، مانند ارز دانشجویی. اگر شما توانایی فرستادن فرزندتان به خارج کشور را داشته باشید، دولت از ذخایر ارزی به شما یارانه می‌دهد! اما فلان پدری که به سختی شهریه دانشگاه فرزندش را تامین می‌کند از یاری دولت بی‌بهره است!

التهاب را باید از بازارها گرفت. در بستر سیاسی، همان راهی که در سال ۱۳۹۲، امیردبا به جامعه بازگرداند باید بار دیگر مورد توجه قرار گیرد. آمارد بستر اقتصادی، این بیش از همه وظیفه سیاست پولی است که استرس را از بازارها بگیرد. بدون هیچ تردیدی مقامات ممکن است در مورد اینکه نرخ بهره واقعی چقدر باشد، باهم اختلاف داشته باشند اما همگی معتقدند اقتصاد نباید دچار سرکوب مالی و نرخ بهره واقعی منفی شود. سوال؛ پس چرا هنوز نرخ سیستم بانکی تغییر نکرده است؟ در حالی که تورم در ماه مرداد نسبت به ماه مشابه سال قبل ۲۴/۲ درصد بوده و با توجه به روند صعودی آن و نوسانات بازار ارز، تورم انتظاری بدون تردید بالاتر از این سطح قرار دارد؛ اما نرخ سیستم بانکی همچنان ثابت است. در این شرایط هیچ کس حاضر به نگهداری ریال نیست و آنتیجیه محتوم این وضعیت به غیر از التهاب و تورم است؟ تحت هر شرایطی، اگر بتوان تخمین مناسبی از تورم انتظاری داشت، نرخ بهره‌امسی بالاتر از آن می‌تواند مردم را به نگهداری پول تشویق کند و منجر به افت تقاضا در بازارها شود. البته اگر تاکنون ابزار پولی مناسب برای بانک مرکزی تعریف شده بود، قادر بودیم سیاست پولی جایکی را داشته باشیم که هر لحظه به شوک‌ها پاسخ دهد اما تحت همین شرایط نیز باید به رویه گریز مردم از نگه داشتن ریال خاتمه داد.

هر روزی که می‌گذرد، کارآیی ابزار اقتصادی برای کاهش التهاب کمتر می‌شود، از این رو لازم است هر چه سریع‌تر نسبت به شرایط بازار واکنش نشان داد. از آن سو، سیاستمداران اگر فارغ از حرف‌های کلی و مبهم، اولاً نشان دهند که عمق شرایط موجود را درک می‌کنند و ثانیاً استراتژی مشخصی را در مورد کاهش ریسک‌های بین‌المللی که موجب التهاب شده، دنبال می‌کنند، آن‌گاه بدون تردید وضعیت باثباتی که محصول تفکر دولت آقای روحانی بود، بروز می‌یابد.

تراز تجاری مثبت در سراسر

تراز وضعیت مبادلات بازرگانی در دی‌ماه نخست امسال حاکی از مثبت ماندن تراز تجاری ایران است که البته نسبت به ماه‌های ابتدایی امسال تقریباً نصف شده است و کارشناسان افزایش یک باره ناگهانی نرخ ارز را دلیلی برای افزایش صادرات غیرنفتی و مثبت شدن تراز تجاری می‌دانند. براساس آمارهای منتشر شده در پنج ماهه نخست امسال میزان صادرات قطعی کالاهای غیرنفتی (به استثنای نفت خام، نفت کوره، نفت سفید و تجارت چمدانی) بیش از ۴۶ میلیون و ۲۹۶ هزار تن و به ارزشی بالغ بر ۱۹ میلیارد و ۳۱۸ میلیون دلار بوده است که در مقایسه با بازه زمانی مشابه در سال گذشته با کاهش ۲۰۹۴ درصدی از نظر وزنی و ۱۳۰۷۰ درصدی از نظر ارزش دلاری مواجه شده است. از سوی دیگر اما واردات غیرنفتی در وزن و ارزش دلاری در مقایسه با مدت زمان مشابه پارسال با کاهش مواجه شده است، چرا که براساس آمار منتشر شده در پنج ماهه نخست امسال بیش از ۱۳ میلیون و ۹۶۳ هزار تن محصولات مختلف به ارزشی بالغ بر ۱۸ میلیارد و ۸۹۳ میلیون دلار از کشورهای مختلف وارد شده است که این اعداد و ارقام نشان می‌دهد واردات غیرنفتی انجام شده در این بازه زمانی با کاهش ۵۸۲ درصدی از نظر وزنی و ۹۶۶ درصدی از نظر ارزش دلاری نسبت به پنج ماهه نخست سال جاری مواجه شده است.

موافقت مجلس با تاسیس مناطق آزاد

شمشیر دولبه مناطق آزاد تجاری

می‌توان از ظرفیت مناطق آزاد تجاری در زمینه‌های مالی و سرمایه‌گذاری همانند انتشار صکوک استفاده کرد.

پس از کش و قوس‌های فراوان، هفته گذشته نمایندگان مجلس شورای اسلامی با ایجاد هشت منطقه آزاد تجاری -صنعتی و دوازده منطقه ویژه اقتصادی جدید موافقت کردند. موافقان و مخالفان ایجاد مناطق آزاد جدید، استدلال‌های گوناگونی داشته‌اند ولی صرف نظر از افزایش تعداد این مناطق، استفاده بهینه از ظرفیت مناطق آزاد و ایفای نقش موثر آنها در تقویت صادرات و توسعه و پیشرفت اقتصادی کشور ضرورت دارد. زیرا در غیر اینصورت، مناطق آزاد، ممکن

است به پایگاهی برای افزایش بی‌رویه واردات و تهدیدی برای اقتصاد کشور تبدیل شوند. در این گزارش یکی از ظرفیت‌های بالقوه مناطق آزاد، یعنی تسهیل انتشار صکوک (وراق بهادار اسلامی) با ایجاد مراکز مالی آف شور مورد توجه قرار گرفته است.

مراکز مالی آف شور در برخی مناطق آزاد دنیا برای جذب سرمایه‌های خارجی از طریق مشوق‌های گوناگون همچون مزایای مالیاتی، ثبات سیاسی، قوانین و مقررات منعطف‌تر و حفظ محرمانگی ایجاد می‌شوند. جزایر کیمن، برمودا، لوکزامبورگ، جرسی، جزایر بریتیش ویرجین از جمله مهم‌ترین این مراکز به شمار

می‌آیند که در زمینه ابزارهای مالی متعارف معروف‌اند. همچنین مرکز مالی و تجاری بین‌المللی لیوان مالزی، مرکز مالی بین‌المللی دبی، مرکز مالی قطر و بندر مالی بحرین از دیگر نمونه‌های این مراکز هستند که در آنها علاوه بر مبادلات مالی متعارف، قوانین و مقرراتی برای تسهیل معاملات ابزارهای مالی اسلامی همانند صکوک نیز وضع شده است و تلاش می‌کنند تا به عنوان مرکزی برای مبادلات مالی اسلامی مطرح باشند.

یکی از کارکردهای مهم مراکز مالی آف شور در انتشار صکوک، تشکیل نهاد واسط در این مناطق و بهره‌مندی از مزایای در نظر گرفته شده برای آن است. واسط

با وجود پیشرفت‌های حاصل شده در برخی ابعاد همانند گردشگری در مناطق آزاد، به نظر می‌رسد تاکنون ظرفیت این مناطق به ویژه در ابعاد مالی و سرمایه‌گذاری به حد کافی فعال نشده است. از این رو مناسب است تا در کنار افزایش تعداد مناطق آزاد، اثربخشی این مناطق نیز بیشتر مورد توجه قرار گیرد

ایجاد شده در مرکز آف شور، یک موجودیت مستقل است که جدا از

سایر ارکان صکوک و بر اساس اصل استقلال کامل (دست باز) اداره می‌شود. چنین شرکتی می‌تواند در نگهداری دارایی‌ها، ایجاد تضامین و انجام پرداخت‌ها موثر باشد و به دلیل استقلال خود، امکان اجرای تعهدات بدون تأثیرپذیری از سایر ارکان به ویژه در مواردی همچون بروز نکول برایش وجود دارد. این امر در مورد صکوک که بیشتر بر مبنای دارایی‌های واقعی منتشر می‌شود و لازم است بانی و ناشر در آن از هم مستقل باشند، اهمیت زیادی دارد و می‌تواند به اجرای بهتر معاملات صکوک و جذب بیشتر سرمایه‌گذاران در سطح بین‌المللی کمک نماید. نهاد واسط در مراکز آف شور معمولاً به شکل یک شرکت با مسئولیت محدود تشکیل می‌شود که سهام آن متعلق به یک تراست است و منافع حاصل از آن نیز معمولاً صرف اهداف خیریه و دیگر اهداف تعیین شده در زمان تاسیس می‌شود. برخی مراکز مانند مرکز مالی بین‌المللی دبی با وجود اینکه به معنی واقعی، آف شور نیستند ولی بسیاری از مزایای مالیاتی و دیگر مزایا را همانند مراکز آف شور ارائه می‌دهند تا سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی را جذب نمایند.

انتشار صکوک بین‌المللی با استفاده از ظرفیت مراکز آف شور از جمله انتخاب‌های پیش روی ناشران است که می‌تواند آنها را از مزیت‌های در نظر گرفته شده در این مراکز بهره‌مند سازد. ثبت واسط آف شور، خدمات امنیتی، کاهش هزینه‌های معاملاتی، حمایت از سرمایه‌گذاران، ایجاد ساختارهای تصکیک و معافیت‌های مالیاتی و گمرکی از جمله مزیت‌های موجود در مراکز آف شور است که می‌تواند در انتشار صکوک مورد استفاده قرار گیرد.

طبق ماده ۱ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری -صنعتی مصوب

انتشار صکوک بین‌المللی با استفاده از ظرفیت مراکز آف شور از جمله انتخاب‌های پیش روی ناشران است که می‌تواند آنها را از مزیت‌های در نظر گرفته شده در این مراکز بهره‌مند سازد. ثبت واسط آف شور، خدمات امنیتی، کاهش هزینه‌های معاملاتی، حمایت از سرمایه‌گذاران، ایجاد ساختارهای تصکیک و معافیت‌های مالیاتی و گمرکی از جمله مزیت‌های موجود در مراکز آف شور است که می‌تواند در انتشار صکوک مورد استفاده قرار گیرد

شهریور ۱۳۷۲، اهداف تشکیل مناطق آزاد تجاری -صنعتی عبارتند از: تسریع در انجام امور زیربنایی، عمران و آبادانی، رشد و توسعه اقتصادی، سرمایه‌گذاری و افزایش درآمد عمومی، ایجاد اشتغال سالم و مولد، تنظیم بازار کار و کالا، حضور فعال در بازارهای جهانی و منطقه‌ای، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و ارائه خدمات عمومی. با وجود پیشرفت‌های حاصل شده در برخی ابعاد همانند گردشگری در مناطق آزاد، به نظر می‌رسد تاکنون ظرفیت این مناطق به ویژه در ابعاد مالی و سرمایه‌گذاری به حد کافی فعال نشده است. از این رو مناسب است تا در کنار افزایش تعداد مناطق آزاد، اثربخشی این مناطق نیز بیشتر مورد توجه قرار گیرد و از ظرفیت آنها در زمینه‌های مالی و سرمایه‌گذاری از جمله انتشار صکوک یا دیگر نوآوری‌های مالی مانند فین‌تک، ارز دیجیتال و غیره استفاده شود.

مصرف کنندگان و تولید کنندگان، قیمت آن را کیلویی ۲۹ هزار تومان اعلام کرده و نظارت باید صورت گیرد که بیش از این قیمت فروخته نشود.

تنظیم بازار و ذخایر راهبردی وزارت جهاد کشاورزی اعلام کرد: با توجه به این که گوشت قرمز یکی از اقلام وارداتی با ارز دولتی ۴۲۰۰ تومانی است، سازمان حمایت

وی با اشاره به خیرات و نذورات در ماه محرم توسط تکیه‌ها و مساجد، اظهار کرد: امسال طبق روال هر ساله نیست، چرا که دولت ارز دولتی به نرخ ۴۲۰۰ تومان برای واردات کالاهای اساسی اختصاص داده است. لذا این محصولات با قیمت دولتی در اختیار همگان قرار می‌گیرد.

بصری تأکید کرد: به منظور تنظیم بهتر بازار و کنترل قیمت‌ها در ماه محرم که تقاضای خرید اقلام اساسی و خوراکی افزایش می‌یابد، نظارت‌ها بیشتر شده تا کالاهایی که با ارز دولتی وارد می‌شوند، به نرخ معقول و بدون افزایش قیمت در بازار عرضه شود. مدیر کل دفتر برنامه‌ریزی، تامین، توزیع،

مذهبی و تکایا تامین می‌کرد که امسال با توجه به تخصیص ارز دولتی به نرخ ۴۲۰۰ تومان برای واردات کالاهای اساسی مورد نیاز کشور، این اقلام در بازار مصرف برای همه اقشار با نرخ دولتی باید عرضه شود.

در این باره مسعود بصری - مدیر کل دفتر برنامه‌ریزی، تامین، توزیع، تنظیم بازار و ذخایر راهبردی وزارت جهاد کشاورزی - در گفت‌وگو با ایسنا، درباره عرضه کالاهای اساسی در محرم امسال اعلام کرد: در آخرین جلسه کار گروه تنظیم بازار تصمیم گرفته شده که برای ایام محرم نظارت‌ها بیشتر شود تا اقلام وارداتی با دلار دولتی به نرخ منطقی به فروش برسد.

مدیر کل تنظیم بازار و ذخایر راهبردی وزارت جهاد کشاورزی اعلام کرد: باتوجه به تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی برای واردات کالاهای اساسی کل کشور، سستاد تنظیم بازار امسال به اجماع نرسیده که طرح ویژه برای هیات‌های مذهبی و تکایا در ایام محرم داشته باشد.

باتوجه به اینکه هر ساله در آستانه ماه محرم تقاضای محصولات مصرف افزایش می‌یابد، برای تنظیم بهتر بازار و تامین اقلام به قیمت مناسب دولت کالاهای اساسی از جمله برنج، گوشت، مرغ و شکر را توسط شرکت بازرگانی دولتی ایران و شرکت پشتیبانی امور دام استان‌ها برای مصرف نذورات هیات‌های

دبیر کل کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران مطرح کرد

پیشنهاد شارژ کارت‌های یارانه برای کوپن کالا

وی ادامه داد: با توجه به آنکه بیش‌ترین فشار در شرایط اقتصادی موجود بر دوش خانوارهای ضعیف کارگری است، پیشنهاد کردیم به شکل غیرنقدی سید کالای اساسی به کارگران داده شود.

دبیر کل کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران افزود: طبعاً تزریق نقدی پول تورم‌زا است و از طرفی بسیاری از اقلام مصرفی مشمول در صدی افزایش قیمت شده‌اند لذا درخواست کردیم بسته‌های غذایی شامل اقلام خوراکی و پروتئینی برای کارگران در نظر گرفته و به شکل بن کارگری یا کوپن الکترونیکی داده شود.

دبیر کل کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران با اشاره به پیشنهاد طرح اعطای کوپن الکترونیکی به آحاد جامعه باهدف تامین کالاهای اساسی گفت: توزیع کوپن موجب کاهش قیمت بسیاری از کالاها در بازار می‌شود.

هادی ابوی در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: در جلسه‌ای که هفته گذشته با سرپرست وزارت کار داشتیم، اعلام کردیم که معیشت کارگران به دلیل شرایط حاکم بر اقتصاد و رکود کارخانه‌ها با مشکل مواجه شده است و حقوقی که کارگران می‌گیرند، صرف‌نظر از اقلام مصرفی، کفاف هزینه‌های اجار بها و ایاب و ذهاب را نمی‌دهد.

نخواهیم داشت. دبیر کل کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران با بیان اینکه توزیع کوپن به کاهش قیمت بسیاری از کالاها منجر خواهد شد، گفت: اعتقاد ما این است که توزیع الکترونیکی کوپن در شرایط امروز نه تنها موجب تعدیل بلکه کاهش بسیاری از اقلام مصرفی خواهد شد. به گزارش ایسنا، سرپرست وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در روزهای گذشته از بررسی اعطای کوپن الکترونیکی به آحاد جامعه با هدف تامین کالاهای اساسی خبر داد. انوشیروان محسنی بندپی، با بیان اینکه اعطای کوپن هنوز قطعی نشده افزود: اجرای برنامه‌های حمایتی حتمی است و در این راستا، تا پایان همین ماه به تمامی مددجویان تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی، سید کالایی اعطای می‌شود و برنامه تامین کالای اساسی برای هشت دهک یا تمامی افراد جامعه با اعطای کوپن الکترونیکی در دستور کار قرار می‌گیرد.

به گفته ابوی، در صورت اجرای طرح در مرحله اول، افراد تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی و بیمه‌شدگان تامین اجتماعی که دارای کد بیمه هستند، باید مشمول توزیع کوپن شوند. دبیر اتاق تعاون رضوی با اشاره به طرح دو فوریتی تامین کالاهای اساسی در مجلس، اظهار کرد: دولت می‌تواند در چند نوبت بسته‌های غذایی رایج کارگران و اقشار محروم و ضعیف جامعه اختصاص بدهد. ضمن آنکه اتاق تعاون ایران و شبکه تعاونی‌های توزیعی نیز آمادگی خود را برای توزیع مایحتاج مورد نیاز مردم در قالب طرح کوپن اعلام کرده‌اند.

وی درباره ساز و کار سیستم اعطای کوپن الکترونیکی نیز گفت: پیشنهاد ما این است که کوپن الکترونیکی از طریق کارت‌های یارانه افراد شارژ شود چون با توجه به آماده بودن زیرساخت‌های آن مشکلی در ساز و کار آن